

Atbalsts iedzīvotājiem energoresursu cenu un vispārējās inflācijas pieauguma ietekmes mazināšanai

- 21. jūnijā valdības sēdē lemts par visaptverošu mērķētu pabalstu sistēmu - **informatīvais ziņojums** “Par atbalsta pasākumiem energoresursu cenu un vispārējās inflācijas pieauguma ietekmes mazināšanai mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām” (22-TA-1933)
- 11.augustā Saeimā pieņemts **likumprojekts** – «Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā»

Atbalsts paredzēts divos virzienos

- 1) Pasākumi **mazaizsargātām iedzīvotāju grupām:**
 - uz ienākumu vērtēšanu balstīti
 - konkrētām sociālajām grupām
- 2) Horizontāli diferencēti atbalsta instrumenti **visu ienākumu mājsaimniecībām energoresursu izmaksu pieauguma daļējai kompensācijai**

Pasākumi netipiski augsto cenu līmeņu kompensēšanai energoresursu piegādēm nākamās apkures sezonas laikā - centralizētā siltumapgāde (turpmāk – CSA), dabasgāze, ko izmanto apkurei, elektroenerģija, ko izmanto apkurei, kā arī koksnes granulas, koksnes briķetes un malka.

Mazaizsargātām iedzīvotāju grupām

1) **Valsts pabalsts** senioriem, personām ar invaliditāti, apgādnieku zaudējušām personām:

- **30 euro** mēnesī, ja pensijas, atlīdzības vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs **nepārsniedz 300 euro** mēnesī;
- **20 euro** mēnesī, ja pensijas, atlīdzības vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs ir robežās **no 301 euro līdz 509 euro mēnesī**
- **10 euro** mēnesī, ja pensijas, atlīdzības vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs ir robežās **no 510 euro līdz 603 euro**
- **30 euro** mēnesī personai, kura saņem piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta **par bērnu ar invaliditāti**; personai ar bēgļa vai alternatīvo statusu, kura ir sasniegusi pensijas vecumu, vai kurai ir noteikta invaliditāte un nav sasniegusi vecuma pensijas vecumu
Iesniegums nav jāiesniedz (ar atsevišķiem izņēmumiem).

Izmaksās VSAA katru mēnesi no 2022.gada novembra līdz 2023.gada maijam.

Mazaizsargātām iedzīvotāju grupām

2) **Mājokļa pabalsta** pieejamības uzlabošana:

Koeficients 3 visām mājsaimniecībām mājokļa pabalsta apmēra aprēķinam

- koeficienta palielinājuma rezultātā GMI sliekšnis mājokļa pabalsta apmēra aprēķinam ir 327 eiro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 228 eiro pārējām personām mājsaimniecībā
- **sāk piemērot no 1.oktobra, atnes septembra rēķinus** un aprēķina un piešķir mājokļa pabalstu uz turpmākajiem 3 vai 6 mēnešiem (var pārrēķināt, ja mainās situācija)
- paaugstināti koeficienti dod iespēju saglabāt mājsaimniecības rīcībā vairāk līdzekļus ikdienas izdevumu apmaksai, tajā skaitā, pārtikas iegādei un kvalificēties mājokļa pabalstam ar neredzamiem ienākumiem kā iepriekš
- tiek saglabāts līdzfinansējums pašvaldībām 50% apmērā no faktiskajiem izdevumiem mājokļa pabalstam
- izskata ne ilgāk kā 40 darba dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas un pieņem lēmumu par mājokļa pabalsta piešķiršanu sākot no tā mēneša, kad saņemts iesniegums
- valsts kompensē pašvaldībām arī administratīvos izdevumus - 8 *euro* par viena mājsaimniecības iesnieguma izskatīšanu

Horizontāli diferencēti atbalsta instrumenti visu ienākumu mājsaimniecībām

Dabaszāzei, centralizētai siltumapgādei, granulu, brikešu apkurei atbalsta sliekšnis noteikts par pamatu ņemot CSA siltumenerģijas tarifa mediānu un siltumenerģijas izmaksas 70 *euro/ MWh*.

Malkas atbalsta sliekšnis noteikts, ņemot vērā siltumenerģijas cenu 35 *euro/MWh*.

Izmaksu pieaugums tiek kompensēts 50% apmērā, taču tiek noteikta arī apakšējā/augšējā cenas vai apjoma/patēriņa robeža.

Horizontāli diferencēti atbalsta instrumenti visu ienākumu mājsaimniecībām

1) **Dabaszgāze** (BVKB):

Par periodu no 2022.gada 1.jūlija līdz 2023.gada 30.aprīlim

- mājsaimniecību lietotājiem, kuru dabaszgāzes vidējais ikmēneša patēriņš 12 mēnešu periodā ir vairāk nekā 221 kilovatstunda/mēnesī (21 kubikmetrs/mēnesī)
- sedz 50% no cenu pieauguma, proti, 30 euro par 1 MWh jeb 0,03 euro par 1 kWh bez pievienotās vērtības nodokļa
- attiecinās dabaszgāzes tirgotāju sastādītajos **rēķinos** par dabaszgāzi jau **no 2022.gada septembra (rēķinā parādīsies atbalsts par jūliju un augustu)**
- dabaszgāzes tirgotājiem piemērotais maksas samazinājums tiks segts caur Būvniecības valsts kontroles biroju

Horizontāli diferencēti atbalsta instrumenti visu ienākumu mājsaimniecībām

2) **Centralizētā siltumapgāde** (BVKB):

Par periodu no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim

- maksas samazinājums 50% apmērā no starpības starp siltumenerģijas tarifu, kuru apstiprinājusi SPRK vai attiecīgā pašvaldība, un siltumenerģijas tarifa mediānu 68,00 EUR/MWh, neregulēta tarifa augšējā robeža – 300 EUR/MWh
- atbalstu piemēro CSA pakalpojuma sniedzējs mājsaimniecību lietotājiem **rēķinos, sākot ar oktobra mēnesi**

Horizontāli diferencēti atbalsta instrumenti visu ienākumu mājsaimniecībām

3) Ja elektroenerģiju izmanto mājokļa apkurei (pašvaldības)

Par periodu no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim

- mājsaimniecībām, kuru patēriņš mēnesī pārsniedz 500 kWh un elektroenerģijas cena ir virs 0,160 EUR/kWh
- atbalstu piemēro tam patēriņam, kas pārsniedz 500 kWh, bet nepārsniedz 2000 kWh
- valsts kompensē 50% no elektroenerģijas cenas, kas pārsniedz 0,160 EUR/kWh, bet kompensācijas elektroenerģijas cena nepārsniedz 0,100 EUR/kWh
- iesniegumi pašvaldībā **no 1.novembra (jo jāiesniedz rēķins par oktobri) līdz 2023.gada 31.maijam (aprīļa rēķiniem)**

Horizontāli diferencēti atbalsta instrumenti visu ienākumu mājsaimniecībām

4) **Granulas un briketes** (pašvaldības)

- ja izmaksas pārsniedz 300 EUR/tonnu, kompensē izmaksu pieaugumu 50% apmērā, bet ne vairāk kā 100 EUR/tonnu apmērā
- attiecināms uz granulu/brikešu iegādi no 2022.gada 1.maija līdz 2023.gada 30.aprīlim
- uz vienu mājokli atbalsta sliekšnis - 10 tonnas
- iesniegumi pašvaldībā no 1.oktobra
- var iesniegt vairākus iesniegumus, sistēmā krājas info par iepriekš piešķirto apjomu

Horizontāli diferencēti atbalsta instrumenti visu ienākumu mājsaimniecībām

5) **Malka, par kuru ir saglabāts čeks** (pašvaldības)

- ja izmaksas pārsniedz 40 EUR/berkubikmetrā, kompensē 50% no izmaksām virs šīs cenas, bet ne vairāk kā 15 EUR/berkubikmetrā apmērā
- uz vienu mājsaimniecību paredzēts maksimālais patēriņa apjoms 35 berkubikmetri
- attiecināms uz iegādi no 2022.gada 1.maija līdz 2023.gada 30.aprīlim
- iesniegumi no 1.oktobra pašvaldībā
- būs paredzēta mērvienību (litru, steru) pārvēršana berkubikmetros

Horizontāli diferencēti atbalsta instrumenti visu ienākumu mājsaimniecībām

6) **Malka, par kuru nav saglabāts čeks** (pašvaldības)

- pašapliecinājums par malkas apkuri mājoklī (atzīme iesniegumā)
- ja malka iegādāta līdz 2022.gada 31. augustam (pašapliecinājums), ir tiesības saņemt valsts atbalstu 60 euro apmērā
- iesniegumi no 1.oktobra līdz 30.novembrim (jo jāreģistrē turpat, kur pārējais granulu, brikešu, malkas atbalsts, jo jāizslēdz dubults atbalsts. IT risinājums vēl jāizveido !)
- var pēc tam iesniegt arī iesniegumu uz malkas atbalstu ar čekiem
- aprēķina atbilstoši maksājumu apliecinājošiem dokumentiem un izmaksā aprēķinātā atbalsta daļu, kas pārsniedz 60 euro
- sistēmā krājas info par iepriekš piešķirto apjomu

Elektroenerģijas, granulu, brikešu, malkas atbalsta pasākumu administrēšana (1)

- Mājokļa īpašnieks, kopīpašnieks vai īrnieks var iesniegt vienu vai vairākus iesniegumus visā atbalsta periodā, bet ievērojot limitus atbalstam
- Iesniegumu iesniedz **klātienē** pašvaldībā **vai aizpilda elektroniski** pašvaldību portālā www.epakalpojumi.lv
- **Iesniegumā** norāda - vārdu, uzvārdu, personas kodu, kontaktinformāciju un kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas konta numuru, kurā ieskaitāms atbalsts mājsaimniecībai.
- Iesniegumā ietver **pašapliecinājumu par attiecīgas apkures esību mājoklī** un to, ka **citi mājsaimniecības locekļi nav iesnieguši iesniegumu** atbalsta mājsaimniecībai saņemšanai par iesniegumā minēto mājokli
- Iesniegumam pievieno šādus dokumentus:
 - 1) mājokļa īpašuma vai lietošanas tiesības apliecinājošu dokumentu, ja attiecīgā informācija nav citas institūcijas rīcībā;
 - 2) rēķinu par elektrību vai maksājumu apliecinājošus dokumentus par koksnes granulu, koksnes brikešu vai malkas iegādi vienam mājoklim.
 - 3) pašapliecinājumu par malkas iegādi, ja pretendē uz 60 euro atbalstu
- Iesniegumu izskata un atbalstu piešķir pašvaldība (attiecīgajiem darbiniekiem piekļuve sistēmai)
- Pašvaldība ir pienēmusi labvēlīgu lēmumu, ja **30 darbdienu laikā** pēc iesnieguma un tam pievienoto dokumentu saņemšanas, ir ieskaitīts atbalsts mājsaimniecībai

Elektroenerģijas, granulu, brikešu, malkas atbalsta pasākumu administrēšana (2)

- Valsts kompensē pašvaldībām izdevumus 100 procentu apmērā
- Valsts kompensē pašvaldībām **8 euro** par viena iesnieguma izskatīšanu
- No SOPA sistēmas izgūst sarakstu ar iesniedzējiem, kuriem piešķirts atbalsts, un izmaksā atbalstu
- **Pārskatu par faktiski izlietotajiem līdzekļiem** atbalstam mājsaimniecībām **un izskatīto iesniegumu skaitu** iesniedz Valsts kases e-pārskatu sistēmā, kompensē VARAM
- Sākot ar 2022.gada 1.oktobri, pašvaldība var no valsts pieprasīt **avansa maksājumu** ne vairāk kā **424 694 euro** pirmajam atbalsta perioda mēnesim un 50 procentu apmērā no iepriekšējā mēneša faktiskajiem izdevumiem atbalstam mājsaimniecībām

Atbalsts ir vairākpakāpju

Valsts pabalsts

Aizsargātā lietotāja
atbalsts

Horizontālais atbalsts

Mājokļa pabalsts

	2022.	2023.	Saņēmēju skaits	Ieviešējs, finansējuma saņēmējs
Pasākumi mazaizsargātām iedzīvotāju grupām:				
1) Valsts pabalsts senioriem, personām ar invaliditāti, apgādnieku zaudējušām personām, personām, kas saņem piemaksu par bērnu ar invaliditāti no 2022.gada 1.novembra līdz 2023.gada 31.maijam	23 088 181	59 891 749	505 tk personas	LM, VSAA, AiM
2) Mājokļa pabalsta pieejamības uzlabošana no 2022.gada 1.oktobra (nāk ar septembra rēķiniem) līdz 2023.gada 30.aprīlim	4 907 118*	14 721 354	44 tk mājsaimniecības	LM, sociālie dienesti
Horizontāli diferencēti atbalsta instrumenti visu ienākumu mājsaimniecībām:				
3) Dabasgāze par periodu no 2022.gada 1.jūlija līdz 30.aprīlim, sākot ar 2022.gada septembra rēķiniem	26 133 746	17 426 254	65tk mājsaimniecības	EM, BVKB
4) Centralizētā siltumapgāde no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim	71 999 399	96 000 601	Visas CSA mājsaimniecības	EM, BVKB
5) Elektroenerģija no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim	15 160 000	37 900 000	40 tk mājsaimniecības	VARAM, pašvaldības
6) Granulas un briketes no 2022.gada 1.oktobra par iegādāto no 2022.gada 1.maija līdz 2023.gada 30.aprīlim	12 496 000	13 936 000	Provizoriski 60 tk mājsaimniecības	VARAM, pašvaldības
7) Malka no 2022.gada 1.oktobra par iegādāto no 2022.gada 1.maija līdz 2023.gada 30.aprīlim <u>ar maksājumu apliecinošu dokumentu</u>	21 772 800	21 772 800		VARAM, pašvaldības
8) Malka , kas iegādāta līdz 31.augstam <u>bez maksājumu apliecinoša dokumenta</u> – pieteikšanās no 2022.gada 1.oktobra līdz 30.novembrim	4 795 360			VARAM, pašvaldības
KOPĀ (t.sk. IT pielāgojumi)	180 634 692*	261 648 758		

Kopējais
finansējums
~ 440 mlj.euro

Turpmākie soļi

Laiks jautājumiem!